

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 35.

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.
Concure, inserțiuni și taxele de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FORTE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

ABONAMENTUL:
Pe un an 10 coroane.
Pe jum. an 5 coroane.
—
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 franci.
Pe jum. an 7 franci.
—
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

Nr. 3983/1913.

Circular

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale de sub jurisdicțiunea Consistorului gr.-or. român din Arad.

Atragem atențiunea tuturor organelor noastre subalterne școlare, că în anul școlar 1913/14 în școalele confesionale de sub jurisdicțiunea acestui Consistor, sunt admise pentru întrebuintare numai manualele arătate mai jos și anume:

a) din Religie:

1. Nicolae Crișmariu: Istorioare biblice ed. III C. 0'45.
2. " " Istorioare bisericesti ed. II C. 0'40.
3. " " Catehism ed. II C. 0'40.
4. Petru Popa: Istorioare biblice ed. II . . . C. 0'45.
5. Traian Vătan: Istorioare biblice pentru ucenici ed. III C. 0'30.
6. " " : Din liturgica bisericii ortodoxe C. 0'70.
7. David Voniga: Micul catehism ed. I . . . C. 0'24.

b) din L. română:

8. Iosif Moldovan și soții: Abecdar român ed. IX C. 0'40.
9. " " : A doua carte de cetire ediția VII C. 0'40.
10. " " : A treia carte de cetire ediția IV C. 0'60.
11. " " : A patra carte de cetire ediția II C. 0'60.
12. " " : Carte de cetire pentru cl. V. și VI ed. II . . C. 1'00.
13. Iuliu Groșorean: Gramatica română ed. III C. 0'50.
14. Iuliu Vuia: Abecdar rom. metoda Gabel ed. V. C. 0'40.
15. " " : Abecdar ilustrat ed. X C. 0'40.
16. " " : Carte de cetire rom. pentru cl. II ed. VI C. 0'40.
17. " " : Carte de cetire rom. pentru cl. III ediția VII C. 0'50.
18. " " : Carte de cetire rom. pentru cl. IV ediția VII C. 0'60.
19. " " : Carte de cetire rom. pentru cl. V și VI ed. IV C. 1'20.
20. " " : Curs practic de l. rom. ed. IX C. 0'60.

c) din L. maghiară:

21. I. Groșorean și I. Moldovan: Curs practic de limba maghiară pentru cl. I—III ed. IV C. 0'50.
22. Iuliu Vuia: Curs practic de l. magh. partea I ediția X C. 0'50.
23. " " : Curs practic de l. magh. partea II ed. VIII C. 0'50.
24. Szabó-Dirlea: Curs practic de l. magh. partea I ediția I C. 0'50.
25. " " : Curs practic de l. magh. partea II ediția I C. 0'60.

d) din Aritmetică și geometrie:

26. Iuliu Vuia: Curs practic de aritmetică pt. cl. II—IV ed. IX C. 0'60.
27. " " : Curs practic de aritmetică și geometrie ed. V C. 0'60.

e) din Geografie și Const.

28. R. Vuia: Elemente de geografie și constituție pt. cl. III—IV ed. VIII C. 0'60.

f) din Istoria patriei:

29. Iuliu Vuia: Curs practic pentru istoria Ungariei ediția VIII C. 0'50.

g) din Istoria naturală:

30. R. Vuia: Curs practic de istoria naturală ediția II C. 0'60.

h) din Economie:

31. Iuliu Vuia: Curs practic de economia rațională ediția II C. 0'60.

i) din Fizică și Chemie:

32. Iuliu Vuia: Curs practic de fizică și chemie ediția V C. 0'50.

Sub urmări de disciplină se interzice de a pune în mâna școlarilor alte manuale.

Învățătorii pentru sine și în afară de școală nu sunt oprți de a consulta și alte manuale. Să se ferească însă fiecare învățător de a folosi pentru sine, în școală, ori de a pune în mâna școlarilor vreuna din cărțile oprite de înaltul Guvern.

Totodată se interzice de a folosi, în una și aceeaș clasă și la acelaș obiect, manualele de diferite ediții și de diferți autori.

Se atrage atențiunea conducătorilor de oficii parohiale asupra îndatoririlor, lămurite în Instrucțiua consistorială Nr. 5201/906 (pag. 17—18) cu privire la procurarea manualelor școlare. Atât conducătorii acelor oficii parohiale, cât și învățătorii, să se țină strict de cele dispuse acolo.

Totodată se dispune și pe aceasta cale, ca până la 1/14 septembrie a. c. toate școalele să fie provăzute cu toate recvizitele pretinse de art. de lege XXVII din 1907.

Isvorul de procurare al cărților și recvizitelor de lipsă este: „*Librăria diecezană*“ din Arad.

Așteptăm, ca învățătorimea să se acomodeze strict acestor dispozițiuni, iar directorii locali, și

protopresbiterii, ca inspectori tractuali să controleze împlinirea, având a ne raportă din caz în caz despre abaterile, ce s'ar întâmplă.

Arad, din ședința consistorială dela 28 iunie (11 iulie) 1913.

Joan J. Papp, m. p.,
Episcop.

Cei 7 frați Macavei.

(Prelegere metodică.)*

Tinta: Cum 7 frați iudei și-au dat viața pentru lege.

I. *Analiza.* Vă aduceți aminte, că în robia Asiriei și a Babilonului Izrailtenii s'au îndreptat; au învățat să-l cunoască pe D-zeu și se rugau lui, să-i scape de sub jugul strein. Și când Cir, regele Perzilor supuse Asiria și Babilonul, îi lăsă să meargă în țara lor. Ei întorcându-se, apoi, își rezidiră Ierusalimul și templul, și în țara lor sub domnia Perzilor, se bucurau de libertate deplină. Și după ce Perzia fu învinsă de către Alexandru cel Mare, Macedoneanul, Palestina ajunsă sub stăpânirea Macedonenilor. Dar nici sub Macedonenii iudeilor nu le-a mers rău. Numai după ce împărăția Macedonenilor se desființă și ajunseră sub stăpânirea Sirienilor, începe pentru iudei un nou period de suferințe. Erau asupriți și în tot felul chinuți. Templul le fu batjocurit și Ierusalimul dărâmat. Insuși regele îi sileă să se închine idolilor și să-și părăsească legea. Și ce făceau atunci iudeii? Ei, după atâtea pătămiri, învățaseră dela părinții lor să-și iubiască legea și mulți mai bucuroși primă chinurile și moartea decât să-și lapede legea părinților lor. Așa au fost și cei 7 frați, despre cari voiesc să vă vorbesc acum. Ei s'au supus celei mai înfricoșate morți, dar n'au voit să-și batjocuriască legea și să mănânce carne de porc, precum le poruncise regele Antioh Epifane (Seleucidul).

Ascultați dară cum s'a întâmplat.

II. *Sinteza.* (Aprofundare în materie). Cei 7 frați iudei, cum zisei, au trăit pe timpul, când Palestina era supusă Siriei. Siria era o țară vecină cu Palestina, ce se întindea spre nord, pe lângă mare. (Harta). Rege era puternicul și tiranul, Antioh Epifane. Cei 7 tineri iudei s'au numit Macavei, fiindcă erau din neamul lui Iuda Macaveul, care a luptat pentru eliberarea Iudeilor de sub jugul sirian. Și ce făcu Antioh? A prins pe cei 7 frați Macavei și pe mama lor și i-a silit să mănânce carne de porc. Și oare cerea Antioh un lucru mare dela frații Macavei? Pentru noi nu ar fi lucru mare, fiindcă ne-am obicinuit s'o mănâcăm. Iudeii însă săvârșiau păcat în contra legii lor, care-i opră sub cuvânt, că porcul e animal necurat. Și de aceea nu au mâncat, nici după ce i-au bătut cu biciuri. Așa și era bine. Legea lor era sfântă și trebuia păzită sfîntenia ei. Dar fiind bătăile întefite, tinerii nu mai puteau suferi în tăcere și a zis cel mai mare: „Ce vrei să ști dela noi, că mai voim a muri decât să călcăm legile părintești“. Ce putea înțelege regele din acestea? Unde e atâta îndârjire și tărie de credință, bătăile nu mai ajută. De aceea el aplică tinerului pedeapsa cea mai înfricoșată: îi taie mâinile, picioarele și limba, îi despoaie pielea și-l frige de viu. Și ce credea el să ajungă prin aceasta? Credea, că va îngrozii pe ceilalți frați

și în urmă îl vor ascultă. Dar credeți voi că l-au ascultat? Nu. Din contră ei, deși au văzut chinurile fratelui lor, se îndemnau unii pe alții să nu cedeze, ci pentru lege să-și dea toți viața.

Și ce a urmat? A întrebat Antioh pe al doilea: „Voiești să mănânci carne de porc, ca să nu te chinuesc?“ Și puteți ghici oare, că ce va fi răspuns el? „Nu“. Așa apoi l'a ucis și pe acesta ca pe cel dintâi și pe ceilalți până la al șasălea.

Ce face însă cu al șaptelea? Recurge la un mijloc de ispitire, încearcă ceva ce nu făcuse până acum. Fiind cel mai mic acesta, cugetă că-l va putea seduce prin făgăduințe ademenitoare: îi promite, că dacă-și părăsește obiceiurile părintești îl face domn mare, îi dă averi și-l primește de prieten. Dar oare se învoiește tinerul? Nu. Se întoarce apoi Antioh către mamă, și-i spune să-l sfătuiască ea, ca să i-l cruțe baremi pe acesta de perire. Și ce să vezi: mama îi șoptește tinerului la ureche, dar nu ceeace dorește regele, ci tocmai contrarul: „Fiule, nu te teme de ucigașul acesta, ci te fă vrednic de frații tăi și primește moartea“. Nu vă mirați de tăria inimii acestei mame? Și ați ști spune, ce înșamnă sfatul ei? Ea arată, că-l iubește mai mult pe D-zeu, decât pe fiul său; pentru că iubirea către D-zeu o arătăm numai prin împlinirea legii lui, în care se cuprinde voia lui. Ea arată că decât tot ce avem în lume mai cu drag, mai mult să iubim pe D-zeu. Spuneți, cine a mai arătat către D-zeu așa iubire? (Avram). Ce s'a întâmplat apoi? Tinerul ascultă de mamă, pentru că ea îi voiește binele și el încă, pe D-zeu îl iubește mai mult decât toate bunurile trecătoare, ce i-le-a făgăduit Antioh și decât însași viața sa; el strigă: „Nu ascult de împăratul, ci de legea părinților noștri“. Ce a urmat apoi vă puteți închipui. Pe acesta îl ucide cu chinuri și mai înfricoșate și ucide, în fine, pe mamă.

Dar toate tiraniile din lume nu rămân nepedepsite. Și pe Antioh l-a ajuns pedeapsa lui D-zeu, trimițându-i o moarte năprasnică.

Reasumare. (Prin întrebări).

Reproducerea istorioarei:

După scăparea Izrailtenilor din robia Asiriei și a Babilonului, fuseră supuși, pe un timp, împărăției Siriei. Iar împăratul, Antioh Epifane, îi chinuă pe Evrei și-i siliă să-și părăsească legea.

Odată a prins Antioh pe 7 frați Macavei, împreună cu mama lor și i-a silit ca să mănânce carne de porc, dela care-i opră legea. Și pentru că ei n'au voit, îi bătea cu biciuri. Atunci a zis fratele cel mai mare: „Ce vrei să ști dela noi, că mai voim a muri decât să călcăm legile părintești“. La aceasta s'a mâniat împăratul și a poruncit să înfierbinteze căldările. Apoi a poruncit să-i taie, tinerului, limba și membrele și să-i despoaie pielea. Și puindu-l în căldare l-au fript de viu.

Mama și frații au văzut chinurile. Ei însă nu s'au înfricat, ci din contră, se îndemnau unii pe alții, ca pentru lege să-și dea viața.

Și a întrebat Antioh pe al doilea: „Voiești să mănânci carne de porc ca să nu te chinuesc?“ El a răspuns: „Nu“. Atunci și pe acesta l-a chinuit ca pe cel dintâiu. Așa a chinuit și ucis Antioh pe toți frații până la al șasălea. Iar celui de al șaptelea, care era cel mai mic, i-a făgăduit, că dacă se lapadă de obiceiurile părintești îl va face avut și domn mare și-l va avea prieten. Dar tinerul nu s'a învoit. Atunci a îndemnat pe mamă, ca să-și sfătuiască fiul și să-l mântuiască de perire. Iar ea, prefăcându-se că se supune, i-a șoptit tinerului: „Fiule, nu te teme de ucigașul acesta, ci te fă vrednic

*) Predare în formă genetică.

de frații tăi și primește moartea". Și a strigat tinărul: „Nu ascult de împăratul, ci de legea părinților noștri”. Atunci, pe acesta și mai mult l'a chinuit până și-a dat sufletul. Iar în urmă a ucis pe mamă.

Dar, nici D-zeu nu l-a răbdat pe Antioh pentru aceste fapte, ci l-a pedepsit cu moarte înfricoșată.

Aprofundare etică.

Cum judecați fapta lui Antioh? Antioh acesta, e unul dintre cei mai tirani oameni din lume. În cursul istoriei am dat de regi păgâni, cari nu au cunoscut, ce este iubirea deaproapelui și dreptatea față de supușii lor, dar despre așa pedepse înfricoșate n'am mai auzit. Antioh a întrecut pe toți împărații păgâni ai Egiptului, ai Asiriei și ai Babilonului (anume?) sub a căror robie au tânjit Iudeii. Cu moarte s'au pedepsit și se pedepsesc și azi cei mai mari făcători de rele. Dar, pentru că cineva nu-și părăsește legea și pentru că nu voiește a primi legea, credința altuia, să-l ciungă-rească, să-i tragă pielea și să-l frigă de viu, e cea mai mare tiranie din lume. Antioh e fără păreche de tiran, și vrednic de cea mai mare pedeapsă, de care îi va învrednici D-zeu pe cei păcătoși.

Cum judecați purtarea celor 7 frați Macavei? Ei au rămas statornici în credința moștenită dela părinți până la moarte și pentru lege și-au dat viața. Au arătat, că iubesc pe D-zeu mai mult decât toate bunurile lumesti. De aceea ei vor primi dela D-zeu cununa vieții. („Fii credincios până la moarte și-ți voi da cununa vieții” — a scris Ioan Evangelistul).

Cum judecați purtarea mamei? Ea însăși și-a îndemnat fiii la statornicie în credință: mai bine să moară decât să se lapede de legea părintească. Ea a fost o mamă credincioasă și și-a îndemnat fiii ca și ei să rămână credincioși. Dar a mai arătat, că mai mult iubeste pe D-zeu decât pe fiii săi (Intocmai ca Avram). Și pentru lege și-a dat și ea viața.

Ce aflăm despre D-zeu în istoria aceasta? Pedepsind pe Antioh cu moarte năprasnică a arătat, că răsplătește fiecăruia după faptele sale.

III și IV *Asociația și sistemizarea.*

Pentru lege au suferit: Tovit în robia Asiriei, Daniil și cei trei tineri din robia Babilonului. Cum? Și ce sfârșit au avut suferințele lor? Dela ei ne-am putut convinge dară, că celor statornici în credință până la moarte, D-zeu le dă cununa vieții, cum scrie Evangelistul. Am văzut însă, că statornicia în credință a celor 7 tineri Macavei a fost fără samăn, dar ei n'au fost răsplățiți în viață. Și o să rămână ei oare nerăsplățiți? Aceasta nu se poate, căci răsplata lor va urma după moarte, fiind D-zeu atotdrept. Fapta lor e vrednică de cea mai mare laudă și de urmat.

• Ce putem noi dară învăța dela cei 7 frați Macavei și mama lor? Invățăm că:

Pentru lege să ne dăm și viața.

V. *Aplicarea.* În vremile noastre, ce e drept, trăim între astfel de împrejurări, că nu ni-se cere, ca pentru lege să ne dăm viața. Totuși avem datorințe de împlinit, prin cari arătăm, că ne iubim legea. Anume? Să ne apărăm credința în care ne-am botezat în contra tuturor inamicilor și bârfitorilor. Să ne apărăm biserica și așezămintele ei în contra necredincioșilor și să împlinim poruncile ei; iar pentru susținerea ei s'o ajutăm cu cele de lipsă.

De cine să vă aduceți aminte, când inimicii bisericei noastre vă sfătuiesc să vă lăpădați de obiceiurile legii noastre? De ce trebuie să-și dea omul și viața pentru lege? (D-zeu ne-a dat-o, și împlinind legea

împlinim voia lui). Cu cine ne asemănăm când nu împlinim poruncile legii? (Cu Adam și Eva).

Când se vor putea aplica și la voi cuvintele sf. Scripturi: „Fii credincios până la moarte și-ți voi da cununa vieții?”.

Nicolae Crișmariu.

Nr. 3745/1913.

Aviz!

În urma concediului acordat din motive sanitare d-lui profesor preparandial Dr. Petru Pipoș pe durata anului școlar 1913/14, având să ne îngrijim de prevederea provizorie cât mai bună a *catedrei de științele pedagogice*, — prin aceasta invităm pe candidații de profesori doritori de a ocupa acest loc, să se anunțe la subsemnatul Consistor, până cel mult la *1/14 august a. c.*

Beneficiul ce se asigură este: salar de 2200 cor. și rețut de cortel în suma de 600 cor.

La scrisoarea de anunțare sunt a se alătura următoarele documente:

1. Estras de botez;
2. Certificatele despre gradul de calificare îndreptățitoare a prevedea atinsa catedră;
3. Certificat despre eventualul serviciu prestat pe terenul învățământului.

Arad, din ședința consistorială dela 20 iunie v. 1913.

*Consistorul român
ort. din Arad.*

Nr. 3801/1913.

Aviz stipendiștilor diecezani.

Stipendiștii diecezani sunt provocați, ca până la *18/31 iulie a. c.* să trimită la Consistorul subsemnat:

1. *Testimoniul* (certificatul) *despre rezultatul în studiu, în copie autenticată* la oficiu de translație sau cel puțin la oficiul protopresbteral concernent;

2. *Certificat* — în *original* — dela respectiva antistie comunala, vidimat de oficiul parohial concernent, despre *starea materială de acum a lor* (a stipendiștilor) și a părinților lor.

În scrisoarea, cu care se va trimite aceste acte, trebuie să se arate, că respectivul stipendist unde și la ce fel de institut are de gând să-și continue studiul.

Arad, din ședința consistorială dela 20 iunie v. 1913.

*Consistorul român
ort. din Arad.*

Nr. 3434/1913.

Anunț școlar.

Școala diecezană de fete din Arad.

— Cu internat și drept de publicitate —

Se aduce la cunoștința Onoratului Public, că *înscriserile* la școala civilă de fete cu internat din Arad pentru anul școlar 1913/14 se vor face în zilele de 19—23 august (1—5 septembrie) a. c., — în localitatea școlii (Strada Teleky).

Taxa pentru internat, pe întreg anul școlar este de 500 cor. și didactru 50 cor.

Taxa de întreținere este a se plăti *anticipativ* în 4 rate de câte 125 cor. și anume: la 1 sept., 1 nov., 1 febr. și 1 april al anului școlar, **la Administrația casei Consistorului, în persoană sau cu poșta.**

Rata primei a taxei de internat este a se plăti înainte de înscriere.

Pentru această taxă elevele vor primi:

1. **Instrucțiunea** recerută pentru clasele I—IV civile, educațiune religioasă-morală, deprindere în con-verzația română, maghiară și germană, apoi instrucție în economia de casă, deprindere în pregătirea bucatelor *croit și cusut.*

2. Locuință în odăi igienic îngrijite, provăzute cu mobile necesare.

3. Vipt întreg și anume: *dejun* (cafea cu lapte), *prânz* (2 pelse, iar duminica și în sărbători 3—4 pelse), *ugină* (cafea cu lapte) și *cină* (două pelse).

4. Spălat luminat, încălzit și tot la două săptămâni baie (scaldă).

Afară de taxa de întreținere elevele interne mai au a solvi 10 cor. pentru medicină (pe întregul an), pentru care taxă elevele interne vor primi în caz de lipsă îngrijire medicală și medicamente.

Pentru *instrucția de pian* se plătește lunar o taxă de 10 cor. (3 ore la săptămână).

Atât elevele externe, cât și cele interne vor plăti odată pentru todeauna la *prima înscriere* 6 cor. ca *taxă de înscriere.*

Înainte de înscriere, fiecare elevă, care vrea să fie internă, va avea să *dovedească plățirea ratei din taxa de întreținere.*

Tot la înscriere fiecare elevă va avea să mai plătească: pentru *biblioteca școlară* 2 cor.; pentru *anuar* 2 cor.

Taxele de înscriere, medicină, anuar și pentru bibliotecă se vor plăti la direcțiunea școlii deodată cu înscrierea. Tot la direcțiunea școlii va trebui plătită lunar și *anticipativ taxa de piar.*

Elevele externe vor plăti didactru 80 cor. la an, care asemenea se va solvi anticipativ, în 4 rate egale de câte 20 cor. și anume: rata I la înscrierea din septembrie, rata a II la 1 nov., rata III la 1 febr. și rata a IV la 1 april al anului școlar, deasemenea la *direcțiunea școlii.*

Elevele *interne*, cari ar absentă din internat în decursul anului școlar din cauză de morb sau din alte cauze, — fie absentarea mai lungă ori mai scurtă, — vor avea să plătească *întreagă* taxa de întreținere, dar numai în cazul când eleva respectivă, pe lângă toate că va fi absentat, ar putea fi admisă după lege la examen public ori privat.

Elevele, cari ar intra mai târziu în internat vor avea să plătească *întreagă* taxa care cade pe *cvartalul* în care vor fi primite în internat.

În clasa I civilă se primesc eleve cari dovedesc, că au absolvat cu succes cel puțin 4 clase elementare ori, în lipsă de certificat școlar, vor prestă examenul de primire.

În celelalte clase se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clase premergătoare la școală de categoria școlii civile.

Absolventele clasei a VI-a elementare se primesc, pe baza unui examen de primire, în clasa corespunzătoare etății lor și rezultatului dovedit la examenul de primire. Supunerea la examenul de primire e împreună cu o taxă de 20 cor.

Elevele, cari se înmatriculează pentru primădată la școală, au să producă: *extras de botez* (din matricula bisericească), *atestat școlar* din clasa precedentă și *certificat de revaccinare*; — celelalte eleve au să prezinte numai atestatul școlar.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: 1 saltea (mădraț), un covorel lângă pat, 2 perini cu 4 fețe, 1 paplomă cu 2 cearșafuri de desupt (lepedee) și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 bucăți de rufe, schimburi din fiecare și anume: 6 cămeși, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 părechi pe ciorapi, 4 rochițe, 12 batiste, 6 ștegere, 3 serviete, toate cu monogramuri proprii, apoi tacămuri: cuțit, furculiță, lingură mare și linguriță, 2 pahare (1 pentru beut, iar altul pentru dinți), 1 lavor (lighian), 4 cărpe pentru șters lavorul; perie de cap, de dinți și de haine; peaptan și foarfeci, haină de port și 4 șurțe negre, 1 palton (haină de iarnă), o pelerină vânătă, 2 părechi de ghete și 1 ploier.

Afară de aceste, fiecare elevă internă ori externă, îndată dela începerea anului școlar are să se provadă cu *recerutele manuale și revizite de învățământ*, și cu *revizitele de scris, de lucru de mână* (și de muzică cine voiește).

Pentru lucrul de mână și pentru alte trebuințe se va depune, *la mâna directoarei internatului* o sumă oarecare de bani, despre care se va purta socoteală.

Elevele la înscriere au să fie însoțite de părinții sau îngrijitorii lor.

În privința uniformei, care va fi modestă, se vor lua la vremea sa dispozițiuni din partea directoarei internatului, ca să fie cât de ieftină și bună.

Prelegerile se vor începe fără nici o amânare în 24 august (6 septembrie), și dela acest termin elevele vor putea fi primite numai cu *concesiune specială* din partea Consistorului diecezan.

Arad, din șed. cons. dela 20 iunie (3 iulie) 1913.

Consistorul rrm. ori.
din Arad.

Nr. 3749/1913.

Concurs.

Prin aceasta se publică concurs cu termin de 30 zile pentru deplinirea alor 12 locuri de beneficiu în alumneul preparandial diecezan din Arad, dintre cari locuri: 4 cu beneficiu de câte 300 cor., iar 8 locuri cu beneficiu de câte 150 cor.

Acordarea de beneficiu se va face, votându-se respectiva suma spre scopul, de a acoperi — în parte sau de tot — taxa alumneală.

La acest beneficiu pot reflecta toți acei tineri români gr. orientali născuți pe teritoriul diecezei Aradului, cari au terminat cu succes *cel puțin* 4 clase gimnaziale, civile sau reale și sunt săraci.

Rugărilor spre acest scop, cari vor trebui trimise *direct Consistorului de aici*, au să fie ajustate cu următoarele documente:

1. *Extras de botez*;
2. *Testimoniu* despre studiul prestat;
3. *Certificat oficios*, dela antistia comunală

și vidimat de oficiul parohial concernent, despre starea materială a *recurentului* și a *părinților* lui. Certificatul să fie compus în termeni concreți, cuprinzând precizarea de aproape a stării materiale. Certificatele neprecizate nu se vor lua în socotință.

Actele de sub Nr. 1 și 2 pot să fie și *numai copii, dar autenticate* la oficiul protopopesc, iar *certificatul despre starea materială are să fie original*.

Elévii preparandiali, cari au deja beneficiu în alumneul diecezan au să trimită aici, în acelaș termen, *copie* depe testimoniul de curs, iar *iar în original certificatul* despre starea materială, conform indicațiilor din punc 3 de mai sus.

Arad, din ședința consistorială dela 20 iunie v. 1913.

*Consistorul român
ort. din Arad.*

Nr. 3902/1913.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că petițiunile de primire în institutul teologic gr.-ort. român din Arad, pe anul școlar 1913/14 au să fie înaintate subscrisului Consistor, cel mult până la 6/19 august 1913, instruite cu:

1. Atestat de botez extradat în timpul cel mai recent.
2. Testimoniu școlar, prin care se dovedește, că are pregătirea recerută prin regulamentul institutului.
3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial la care aparține, vidimat și de protoprezbiterul tractual.
4. Atestat medical despre starea sanitară și integritatea membrilor corporale.
5. Petițiunile au să fie provăzute cu timbru de una cor., încât nu vor fi ajustate cu atestate de paupertate.
6. Petenții sunt avizați să scrie corect locul ubicațiunii și posta ultimă, apoi să alătore

și marce postale recerute pentru a li-se putea trimite rezoluția în scrisoare recomandată.

Arad, la 27 iunie (10 iulie) 1913.

*Consistorul gr.-ort. român
din Arad.*

Anunț școlar

Institutul ped.-teol. gr. or. român din Arad.

În 17/30 august se vor ține examenele de emendare și private în ambele despărțăminte.

În 19 august (1 septembrie) înscrierile la ambele despărțăminte.

În 20 august (2 septembrie) Chemarea Duhului Sfânt și începerea prelegerilor.

Competenții la despărțământul teologic au să-și înainteze petitele de primire direct la Venerabilul Consistor ort. rom. din Arad, pe terminul ce-l va fixa Venerabilul Consistor la timpul său în „Biserica și Școala”. Aceste petite au să fie ajustate cu 1. Atestat de botez estradat în timpul mai recent. 2. Testimoniu școlar, prin care să dovedească, că are pregătirea recerută prin regulamentul pentru parohii. 3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial, la care aparține, vidimat și de protoprezbiterul tractual. 4. Atestat medical despre starea sanitară și integritatea membrilor corporale. 5. Petițiunile au să fie provăzute cu timbru de una coroană, încât nu vor fi ajustate cu atestat de paupertate. 6. Petenții să scrie corect locul ubicațiunii și posta ultimă, mai departe să alătore și mărcile postale recerute pentru a li-se putea trimite rezoluția în scrisoare recomandată.

Competenții la despărțământul pedagogic își înaintează petitele pentru beneficiu alumneal asemenea direct la Venerabilul Consistor.

Primiriile la despărțământul pedagogic se fac în ziua fixată de direcțiune, pentru anul școlar 1913/14 în 19 august (1 septembrie). Dar prealabil încă se pot anunța îndată după terminarea anului școlar 1912/13.

Competenții au să se prezenteze la primire în persoană, după posibilitate cu părinții ori tutorii lor.

Dela competenții la pedagogie se recere, ca să fie întregi corporalmente, să aibă auz muzical, să fie împlinit deja al 14. an al etății, dar să nu fie trecuți peste 18 ani; să aibă testimoniu depe a 4 clasă gimnazială, reală ori civilă extras de botez provăzut cu clauzula oficiului parohial, că aparțin tot confesiunii ortodoxe. Atestat despre cetățenia ungară (*honországi bizonysítvány*) dela antistia comunală.

Taxele de întreținere în seminar fac 400 cor., iar în alumneu 300 cor la an, intrucât nu vor fi urcate prin Venerabilul Consistor pe anul școlar 1913/14.

La înscriere să se prezinte fiecare elev cu testimoniu anului precedent, cu chitanță despre achitarea ratei I (200 cor. la teologie, 140 cor. la pedagogie) și cu chitanță dela librăria diecezană despre cărțile prescise pentru anul școlar 1913/14. Mai departe la înscriere fiecare elev să achite taxele de înscriere, anume, didactul, taxa medicală, fondul bibliotecii, fondul tinărimii, fondul tipăriturilor, societatea de lectură, cari împreună fac, la despărțământul teologic 51 cor. 40 fil., iar la despărțământul pedagogic 2+ cor. 40 fil.

În legătură cu aceasta se aduce la cunoștința privaștilor, că de privașiți vor fi considerați și vor fi admiși la examenul dela finea anului școlar numai

acea, cari primiți de Venerabilul Consistor la curs privat se vor anunța ca atari pentru înscriere la termenul înscrierilor fixate în acest anunț și vor achita didactrul prescris, anume 54 cor. 40 fil. la despărțământul teologic și 34 cor. 40 fil. la despărțământul pedagogic.

Ceice nu s'ar prezentă la examen cu finea anului școlar pentru care a achitat, didactrul, nu-și mai pot forma pretenziune asupra didactrului achitat, ci li-se dă voie a se mai înscrie odată la începutul anului școlar proxim, având a achita din nou didactrul prescris, iar întrucât nici cu finea acestui an școlar nu se vor supune examenului, sau dacă făcând unul sau două examene finale și își întrerup studiul pe mai mult timp ca un an, își pierd dreptul de a mai putea fi înscriși și a face examen de pe cursul ori cursurile ulterioare la teologie.

Pe lângă acestea numai acel elev privatist va fi admis la examen, care va produce atestat de conduită, despre mărturisire și împărtășirea cu Sfintele Taine în postul Nașterii și al Învierii Domnului.

Nr. 1921/1913 șc.

Internatul gr. or. român din Beiuș.

Pentru primirea elevilor în internatul diecezan gr. or. român, cari vor studia în anul școlar 1913/1914 în gimnaziul superior gr. cath. din Beiuș, se publică concurs.

Taxa de întreținere să fixază în 420 cor. la an, care se va solvi în patru rate egale, la mâna rectorului internatului și anume: rata I-a 97 cor. 50 fil. la 2 septembrie a. c., când va avea să solvească fiește care elev, afară de aceasta sumă, și o taxă de 30 cor. pentru spălat, scăldat, medic, medicamente și folosirea mobilierului, precum și 2 cor. pentru augmentarea bibliotecii internatului, rata a II-a 97 cor. 50 fil. la 15 noiembrie a. c., rata III-a 97 cor. 50 fil. la 1-a faur 1914 și rata a IV-a 97 cor. 50 fil. la 15 aprilie anul 1914.

Acei elevi, cari în decurs de 30 zile, socotite dela termenul de plată, nu și-au achitat taxa vor fi scoși din internat; iar acei, cari vor părăsi internatul, în decursul anului, din motive neacceptabile, vor trebui să desdauneze internatul cu câte 10 cor. de fiecare lună ce urmează.

Elevii, cari vor fi primiți în internat, vor avea să aducă cu sine: 1 saltea (strojac) pentru paie, 2 ciarciafuri (lepedee), 2 perini, 4 fețe de perini, 1 plapomă, 4 ștergere, 3 serviete, săpun, perii de dinți, perii de cap, perii de ghetă, 6 cămeși de purtat, 6 părechi de ismene, 10 ciorapi, 12 batiste, 2 rânduri de vestimente, de purtat, 1 palton de iarnă, 2 părechi de ghetă. Toate albiturile trebuie provăzute cu monogramă cusută cu fir (încât se poate numele de familie să se coasă întreg).

Acestea împreună se vor trece în 2 inventare, dintre cari unul se va păstra la superioritatea institutului, iar celalt va rămâne la elev.

Rugările pentru primire pe lângă plată sunt a se înainta la rectorul internatului până la 5/18 august a. c. iar rugările pentru primire gratuită, în acelaș termen, subsemnatului Consistor.

Toate rugările au să se instruieste, cu următoarele documente:

1. Testimoniu de pe anul precedent.
2. Atestat medical, că e deplin sănătos.

Recursurile pentru a fi primit gratuit se vor instrui și cu următoarele documente:

3. Estras de botez provăzut cu clauzula, că aparține bisericii ort. române.

4. Atestat de sărăcie dela antistia comunală, legalizat și de preotul competent.

Elevii primesc, în internat, întreținere întreagă, adecă vipt, luminat, încălzit, spălat, scaldă precum și instrucțiunea în studii. De vestimente, studii, recvizite școlare și didactru au să se îngrijească părinții respective reprezentanții legali ai elevilor.

Se obsearvă, că elevii, cari în anul trecut au fost primiți în internat, fie pe lângă plată fie gratuit, au se petiționează din nou pentru a fi primiți.

Oradea mare, din ședința Consistorului eparhial ca senat școlar ținută la 25 iunie (8 iulie) anul 1913.

Vasilie Mangra
vicar episcopesc.

Nr. 1921/1913 șc.

Concurs.

Din partea Consistorului din Oradea-mare, pentru postul de rector la internatul nostru diecezan din Beiuș, se publică concurs.

Beneficiul împreună cu acest post este: locuință și proviziune întreagă în internat precum și 800 (opt sute) cor. în bani, plătiți în rate lunare anticipative.

Ceice vor recurge pentru aceasta funcțiune, vor avea să dovedească, că:

1. Sunt ort. români și aparțin ierarhiei mitropolitane gr. or. române din Ungaria și Transilvania.

2. Că au testimoniu de maturitate și cvalificațiune preoțească pentru parohii de clasa primă.

3. Că în serviciile anterioare au dovedit sârguință și purtare bună.

4. Că sunt necăsătoriți.

În lipsa de recurenți cvalificați sau acceptabili, vor fi admiși la concurs și teologi cu absolutorii în regulă.

Se obsearvă, că alesul rector, amăsurat prescrielor §-ului 6 din regulamentul pentru administrarea internatului, are permanent să locuiască în internat.

Recursele se vor prezentă acestui Consistor până incluzive în ziua de 1/14 august a. c.

Oradea-mare, din ședința Consistorului eparhial ca senat școlar ținută în 25 iunie (8 iulie) anul 1913.

V. Mangra,
vicar episcopesc.

Convocare.

În vârtutea §-ului 23 din statutele „Reuniunii învățătorilor dela școalele populare conf. gr. or. rom. din pptele: Timișoara, Belinț, Comloșul-mare și Lipova” prin aceasta convocăm *adunarea generală a desp. Belinț pe luni, în 15/28 iulie, 1913, în școala conf. gr. or. rom. din Ictar.*

Programa:

1. La 8 ore a. m. Chemarea Duhului Sfânt.
2. Deschiderea adunării.
3. Apelul nominal (absența numai cu atestat medical se poate scuza).
4. Alegerea comisiunilor.
5. Prezentarea rapoartelor: preș., cassarului și a bibliotecarului.
6. „Dreptul Matia“ prelegere din Istorie de Teodor Blidar.
7. „Învățătorul și salariul“ disertație de Gheorghe Ugliș.
8. „Numărul 10“ prelegere de Ioan Suciu.
9. „Congresul învățătoresc“ referadă de Petre Ugliș.
10. „Sunetul t și litera lui“ prelegere de Iosif Bujoran.
11. Incassarea taxelor.
12. „Voința și educațiunea“ disertație de Petre Ugliș.
13. Referada comisiunii cenzurătoare.
14. Propuneri și interpelări.
15. Fixarea locului pentru proxima adunare generală.
16. Alegerea comisiunii verificătoare.
17. Încheiere.

La această adunare se invită toți membrii ordinari, fondatori și ajutători, precum și toți binevoitorii și sprijinitorii cauzei școlare și a învățământului popular.

Lecusești, în 1/14 iunie 1913.

Lazar Ignea
notar.

Ioan Furdian
președinte.

NB. La 1 oră d. a. prânz comun, la care însă pot conta, numai cei ce se vor anunța cu trei zile înainte, D-lui Teodor Blidar învățător în Ictar u. p. Nagytopoly.

După amiază: vizitarea stupăriei D-lui Virgil Amandia inv. penzionat.

CRONICA.

Școala de fete din Arad. Zidită lângă reședința episcopescă se înalță cu fațada ei în stil românesc ca o podoabă a instituțiilor noastre culturale. Este cea mai frumoasă clădire dintre toate școlile românești de pe teritoriul Ungariei. În curte o capelă frumoasă și o sală de gimnastică modern aranjată, lăcașe a cultului sufletului și a trupului, în dosul acestora o grădină mare de legume. Bine înțeles școala e zidită pe două intravilane câte de 800 stângeni, aceea ce în inima orașului este o raritate. Aranjamentul intern este deja comandat dela o firmă din Budapesta, după recerînțele internatelor moderne, așa că și internul va oferi elevelor un aranjament de model. Va fi un director al școlii, pentru acest post este destinat una din cele mai escelente puteri didactice ce le avem în corpul nostru profesoral din metropolie. Totuși se va face și cu instituția directoarei internatului. Atragem atențiunea părinților asupra acestei podoabe a școlii române.

Carte didactică aprobată. Ministrul cultelor și al instrucției a aprobat cu rezoluția de sub Nr. 104,754/1913 istoria naturală de R. Vuia. Ed. II Arad. Preț 60 fil.

Cronica bibliografică.

A apărut revista pentru literatură, artă și știință „Luceafărul“ Nr. 13—14, 1913 cu următorul cuprins bogat și variat: M. Nicoară: Episcopia de Hajdudorog și adevărul istoric. St. O. Iosif: Cântecul steagului. Cum te-am iubit... Romanță (poezii). I. Agărbiceanu: O zi rea. Maria Cunțan: Căntece. Anotimpuri (poezii). O. C. T.: Reprezentații de operă în Ardeal. Ecat. Pitiș: Sonet (poezie). Gh. Pădure: Lupta contra legii Apponyi. Ecat. Pitiș: Cântec (poezie). I. N. Părvulescu: Spre culme (poezie). T. Codru: Cântăreața Vet. Triteanu. I. N. Părvulescu: Vecernie (poezie). N. D. Mugur: Cânturile mele (poezie). I. Agărbiceanu: Arhanghelii (roman). P. Papazissu: Știi cântecul poveștii noastre?... (poezie). ** Maria B. Baiulescu. Ioan Georgescu: Dramele lui Rich. Wagner. „Luceafărul“: † Șt. O. Iosif. — † Ilarie Chendi. Ion Iosif Schiopul: Românii din America. Cronici. Ilustrațiuni.

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc-cantoral dela școala gr. or. rom. elem. din Iosăș se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în foaia „Bis. și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Bani gata din cassa cult. 380 cor.
2. Naturale 12 Hl. pe $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucuruz prețuite în 138 cor.
3. Pentru lemne focali, din care este a se încălzi și școala prețuite în 100 cor. (din care 40 cor. numai p. învățător.
4. Întregirea salariului cu ajutor de stat conform art. de lege XXVII 1911 a fost pusă în curgere cu Nr. 74905/911 și 29640/912 deci întregirea conform art. XV 1913 este asigurată.
5. Locuință în natură cu supraedificate și $\frac{1}{4}$ jugher de grădină pentru legumi.
6. Pentru scripturistica învăț. 5 cor.
7. Spese de conferințe inv. 16 cor.
8. Pentru curatorat 24 cor.
9. Dela înmormântări mari 1 cor. dela prunci 60 fileri.

Alesul învățător-cantor este dator să provadă cantoralul în și afară de biserică fără alta remunerație și să catehizeze elevii conducându-i în duminică și sărbători la biserică.

Reflectanții sunt poftiți să-și substearnă pe calea oficiului protopresb. Nagyalmagy recursele lor la termenul susindicat adresate comitetului paroh. din Iosăș ajustate conf. §. 60 din Regulament cu următoarele documente în original: a) Extras din matricula bis. eventual și din cea civilă. b) Diploma învățătorescă. c) Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány). d) Atestat de serviciu despre serviciile de până acum. e) Declarație că și-a făcut ori nu stagiul militar (eventual ca voluntar pe 1 an).

Dela recurenți se poștește să se prezenteze sub durată concursului în vre-o sărbătoare ori duminică în biserică din Iosăș spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic făcându-se astfel cunoscut poporului.

Din ședința comitetului paroh. din Iosăș ținută în 7 iulie n. 1913.

Gheorghe Costina
paroh, preș. com. par.

Irentie Iva
notar adhoc.

În conțelegere cu Cornel Lazar ppresb. insp. școl.

Pentru îndeplinirea postului de învățator dela școala populară din comuna **Toboliu** (Vizesgyán) protopopiatul Orăzii mari, se publică concurs, cu termen de alegere de **30 de zile**, dela prima publicare în organul Diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele anuale sunt:

1. Bani gata 960 cor.; stolele cantorale 40 cor. Suma 1000 cor. salar fundamental, plătit în rate lunare sau trei lunare.

2. Cvinvenalele prescise de lege și întregirea sunt câștigate dela stat.

3. Pentru conferințe când va participa, diurnele legale.

4. Pentru scripturistică pe cum va fi de lipsă.

5. Cortel corespunzător în natură, și uzufructul grădinei de 480□, precum și celelalte edificii laterale, precum: grajd, cocină etc.

Dăriile publice după grădină și beneficiu, cad în sarcina alesului; de încălzirea și curățirea salei de învățământ, va îngriji comuna bisericească; Curățirea locuinței învățătorului, cade în sarcina alesului. Alesul e îndatorat a presta, serviciile cantorale, în și afară de biserică, se instrueze elevii în cântările bisericești, și să-i conducă regulat, în duminică și sărbători la sfta biserică. Pentru conducerea corului, se va asigura o remunerație specială, dacă e capabil și de fapt îl va și conduce.

La recurse sunt a se alătură următoarele documente: 1. Extras de botez. 2. Diploma de învățator și testimoniile școlastice despre absolvirea alor 4 clase medii, gimnaziale, reale sau civile. 3. Atestat de apartinență dela antistia comunală. 4. Atestat despre serviciul prestat de cumva a fost în serviciu învățătoresc.

Recursele adresate comitetului parohial din Toboliu (Vizesgyám) sunt a se înaintă, la oficiul protopresbiteral din Oradea mare (Nagyvárad-velence) având reflectanții a se prezentă, în cutare duminică sau sărbătoare în sfta biserică din Toboliu, spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Din ședința comitetului parohial, ținută la 29 iunie (12 iulie) 1913.

Georgiu Drimba
paroh, președinte.

Petru Tincău
notar.

In conțelegere cu: *Andrei Horvath* adm. protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala confesională gr. ort. rom. din comuna **Varviz** ppresbiteratul Orăzii-mari, devenită în vacanță prin trecerea la penziune a inv. Ioan Radovici se escrie concurs cu termen de alegere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“ pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar în bani gata dela comuna bisericească: 600 coroane.

2. Locuință cu 2 odăi padimentate, culină și cămară.

3. Stolele cantorale indatinat.

4. Completarea salarului fundamental precum și a cvinvenalelor se vor acoperi din ajutor de stat.

De curățitul și încălzirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească.

Alesul va presta serviciile cantorale în și afară de biserică, va conduce elevii la serviciile divine, va instrui elevii în cântările bisericești și va conduce școala de repetiție fără altă remunerație.

Recursele ajustate conform dispozițiilor Regulamentului din vigoare sunt a se înaintă la Prea On.

Oficiu ppresbiteral în Oradea mare. Reflectanții vor avea să se prezinte în vre-o duminică ori sărbătoare în sfta biserică din loc spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Din ședința comitetului parohial, ținută în Varviz, la 20 iunie (3 iulie) 1913.

Ioan Popa
paroh, preș. com.

Petru L. Raicu
not. com.

In conțelegere cu: *Andrei Horvath* adm. protopop.
inspector școlar.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant din **Prăjești** (Parázs) se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în organul diecezan.

Emolumentele: a) 300 cor. din cassada epitropiei culturale, b) venite stolare 10 cor., c) pământ învățătoresc cu dreptul de pășunat rescumpărat în bani: 160 cor., d) 9·60 Hl. bucate rescumpărate în bani 124 80 cor., e) 60 l. mazere rescumpărată în bani 8·40 cor. f) 16 metri de lemne pentru învățator rescumpărate în bani împreună cu căraușie 80 cor., g) Conferință 6 cor. Locuință în natură și grădină de legume.

Întregirea salarului dela stat e în curgere.

Reparări mai mici și curățirea la locuința învățătorului, atât pe din lăuntru cât și pe din afară, cade în sarcina învățătorului, iar a salei de învățământ în sarcina comunei bisericești.

Alesul va prevedea cantoratul fără alta remunerație.

La recurse sunt a se alătura în original următoarele documente: 1. Estras de botez. 2. Diploma de învățator. 3. Atestat de apartinență. 4. Atestat de serviciu.

Recursele adresate comitetului parohial din Prăjești, sunt a se înaintă oficiului ppbiteral din Buteni (Körösbökény), având reflectanții a se prezentă în cutare duminică ori sărbătoare în sfânta biserică din Prăjești spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

Din ședința com. par. ținută la 23 iunie v. 1913.

Petru Lazar
paroh, preș. com. par.

Augustin Jurcău
not. com. par.

In conțelegere cu: *Florian Roxin* ppbiter, insp. școl.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresc-cantorale dela școala gr. or. rom. elem. din **Vidra** (protopresbiteratul Halmagiului) devenită în vacanță prin moartea învățătorului Gh. Petrișor, — pe lângă observarea §-ului 51 din Regulam., se escrie concurs cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare a concursului în foaia of. „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata din cassa cult. 554 cor.

2. Lemne focali pentru învăț. 4 orgii prețuite 36 coroane.

3. Dreptul de pășunat alor 4 vite în pascul urb. 10 coroane.

4. Salarul conf. art. de lege XVII 1907 a fost întregit cu ajutor de stat, deci și conf. art. XVI 1913 se asigără tot cu ajutor de stat.

5. Dela înmormântări mari, unde va fi poftit 1 cor., iar dela cele mici 50 fil.

6. Spese pentru conferințe inv. 20 cor.

7. Scripturistica 10 cor.

8. De locuință se va îngriji comuna bis. în natură, deocamdată însă locuință învățătorescă nu este.

De curatorat, încălzitul și curățitul salei de învățământ precum și de lemnele de lipsă spre acest scop se îngrijește comuna bis.

Se obsearvă că dreptul văduvei înceată cu finea lui octomvrie ref. la $\frac{1}{2}$ din salariu, dar comuna bisericească se va îngriji și de nou alesul ca să-și primească leașa asigurată de comuna bis. și pe sept. oct. a. c.

Reflectanții sunt poftiți să-și subștearnă în terminul indicat recursesle lor adresate comitetului parohial din Vidra pe calea oficiului protopresb. al Halmagiului (Nagyhalmagy), având să le ajusteze cu următoarele documente în original: a) Estras de botez din matricula bis. eventual și din matricula civilă. b) Diploma învăț. c) Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány) d) Atestatele de serviciu după serviciul de până acum. e) Declarația dacă și-a făcut ori nu stagiul militar (ev. ca voluntar de 1 an).

Alegândul învățător este dator să provadă catehizarea elevilor și instrucția în școala de repetiție, cantoratul în biserică și să-și conducă elevii regulat la biserică fără alta remunerație.

Dela r curenți se poștește ca sub durata concursului să se prezenteze în vre-o duminică ori sârbătoare în biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic făcându-se cunoscuți astfel și poporului.

Din ședința comitetului parohial din Vidra ținută la 7/20 iunie 1913.

Nicolau Sirca
paroh, preș. com.

Jacob Slicu
notar adhoc.

In conșelegere cu *Cornel Lazar* ppresbiter insp. școl.
—□— 2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătorești-cantorale dela școala gr. or. rom. elem. din **Hontșor** (Honcér) protopresb. Halmagiului se escrie concurs cu termin de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata din cassa cult. din Hontșor 378 coroane.

2. Naturale: 840 Hl. grâu, prețuit în 126 cor.

3. Cucuruz 840 Hl. prețuit în 92 cor. 40 fil.

4. Lemne focali 20□ prețuite în 100 cor.

5. Intregirea salariului învăț. cu ajutor de stat a fost asigurată prin rezoluția Inaltului Ministru de culte și instr. publică de Nr. 91520/911 conform art. XXVII 1907 deci fără alta intervenire se consideră de asigurat salariul și conform art. XVI: 1913 tot cu ajutorul de stat.

6. Venite cantonale 6 cor.

7. Spese de conferință 10 cor.

8. Scripturistică 10 cor.

9. Locuință în natură cu 2 chilii, cuină, grajd și grădină de legumi.

Reflectanții sunt poftiți să-și subștearnă recursesle lor la termin adresate comitetului parohial din Hontșor pe calea oficiului protopresbiteral din Halmagi (Nagyhalmagy), având să le ajusteze cu următoarele documente în original: 1. Estras de botez din matricula bisericească eventual și din matricula civilă. 2. Diploma învățătorească. 3. Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány). 4. Atestate de serviciu despre serviciul de până acum. 5. Declarația dacă și-a făcut ori nu stagiul militar (ca voluntar de 1 an).

Alegândul învățător este dator să provadă instrucțiunea și în școala de repetiție și să conducă strana provăzând agendele cantonale în și afară de biserică și să conducă elevii săi regulat la biserică în dumineci și sârbători.

Dela recurenți se poștește să se prezenteze sub durata concursului în vre-o duminică ori sârbătoare în biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, făcându-se astfel cunoscuți poporului.

Din ședința comitetului par. din Hontșor ținută la 7 aprilie 1913.

Virgil Bulz
paroh, preș. com.

Vasiliu Draî
notar adhoc.

In conșelegere cu mine *Cornel Lazar* ppresb. insp. școl.
—□— 2—3

Pe baza rezoluțiunei Veneratului Consistor de sub Nrii 7651/1904 și 2814/1913, se escrie concurs pentru postul de capelan temporal cu drept de succesiune pe lângă parohul deficient Iosif Ioan Ardelean din **Chitighaz** (Kétegyháza) com. Békés, protopresbiteratul Chișineu, cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Una sesiune pământ, constătătoare din 63 jugh.

813□ pământ estravilan;

2. birul și stolele legale.

Alegândul capelan va beneficia din toate aceste beneficii și venite parohiale jumătate, având a suportă toate dările publice după venitul beneficiat de dânsul, va avea a se îngriji de locuință pentru sine și e îndatorat a catehiză fără drept la remunerațiune la școalele din comună.

Parohia fiind de clasa primă, dela reflectanți se cere ecalificațiune conform concluzului Ven. Sinod eparhial de sub Nr. 81/1910.

Recursesle astfel ajustate și adresate comitetului parohial din Chitighaz sunt a se trimite în terminul legal P. O. D. Dr. Dimitrie Barbu protopop Chișineu (Kisjenő) comit. Arad; având recurenții a se prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Chitighaz spre a-și arăta desteritatea în rituale, oratori și cântare.

George Stan
preș. com. par.

Trăian Țabic
not. com. par.

In conșelegere cu: *Dr. Dimitrie Barbu* protopopul ort. rom. al tractului Chișineu.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului vacant de învățător la școala noastră confesională ort. rom. din **Chesint** (protopopiatul Lipovei) se publică de nou concurs cu termin de recurgere **30 de zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu fundamental în bani gata 1000 cor.

2. Cvartir corespunzător cu grădină de legumi.

3. Pentru scripturistică 10 cor.

4. Pentru conferință 20 cor.

5. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor.

6. Cvincvenalele legale se vor cere dela stat.

7. De curățirea și încălzirea salei de învățământ va îngriji comuna bisericească, iar de curățirea și încălzirea locuinței învățătorești va îngriji alesul.

Alesul învățător va avea să provadă cantoratul în strana dreaptă, să instrueze școlarii în cântările bisericești și să-i conducă la sf. biserică în dumineci, sârbători și toate funcțiunile liturgice, — fără alta remunerațiune.

Acei recurenți cari vor produce atestat despre desteritatea de a conduce cor vocal vor fi preferiți și vor avea o remunerațiune anuală de 100 cor. pentru carea vor fi îndatoriți să înființeze și conducă cor vocal.

Reflectanții au să-și aștearnă în terminul concursual recursesle lor ajustate cu documente originale

și anume: a) extras de botez din matricula bis. și extras de naștere din matricula civilă, b) diplomă de învățământ, c) atestat de apartinență dela antistia comunei natale, d) atestat despre serviciul de până aci și adresate comitetului parohial din Chesinț la Prea On. Oficiu protopopesc al Lipovei (Lippa) și să se prezinte în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial gr. or. rom. ținută în Chesinț la 24 ianuarie (6 februarie) 1913.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual *Fabriciu Manuila*, inspector școlar.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant dela școala confesională gr.-ort. rom. din **Bulza** — tractul Lipovei — în nex cu ordinul Ven. Conzistor de sub Nr. 1108/913 se publică concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata 516 cor. 40 fil, dela comuna biserică, iar 364 cor. întregire dela stat. 2. Pământ în valoare de 80 cor. 3. Pentru lemnele învățătorului 40 cor. 4. Cortel liber în noul edificiu școlar și grădină $\frac{1}{4}$ jugăr. 5. Pentru conferință 20 cor. 6. Pentru scripturistică 6 cor. 7. Cvinvenalele după serviciul prestat se vor cere dela stat.

Alesul învățător este îndatorat a ține strana cantorală în dumineni și sârbători, a instrua elevii în cântările bisericești, a lua parte la mormântări și a conduce școala de repetițiune fără alta remunerățiune.

Reflectanții sunt poftiți ca recursele ajustate cu documente originale și anume a) extras de botez din matricula bis. și extras de naștere din matricula civilă. b) diplomă de învățător c) atestat de serviciu de până aci. d) atestat de apartinență dela antistia comunei natale, — și adresate comitetului parohial din Bulza să le înainteze în termenul fixat P. O. Oficiu protopopesc gr.-or. rom. din Lipova (Lippa) având a se prezenta în careva duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Bulza spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial gr.-ort. rom. ținută în Bulza la 23 iunie (6 iulie) 1913.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Fabriciu Manuila*, protopresbiter inspector școlar.

—□—

2—3 gr.

În temeiul deciziei Ven. Senat al fundațiunii Zsiga din Oradea-mare Nr. 23/1913 dtto 17/30 iunie 1913, prin aceasta se publică concurs pentru ocuparea alor două (2) locuri vacante în internatul fundațiunii.

La acest beneficiu pot reflecta acei studenți români de religiunea gr.-or., cari cu începere dela 1 septembrie n. a. c. se vor înscrie și vor urma, ca elevii ordinari, la școalele medii (gimnaziu) din Oradea-mare. În acest scop, petițiunile adresate Senatului fundațional și ajustate cu: 1. Extras de botez. 2. Testimoniu școlar de pe anul 1912/13. 3. Atestat de revaccinare și 4. Atestat de paupertate, — se vor înainta subsemnatului președinte până cel mult la 1/14 august a. c.

Tot până la termenul de mai sus își vor înainta rugărilor ajustate cu Testimoniul școlar de pe anul 1912/13 și acei școlari români de religiunea ortodoxă, cari pentru anul școlar 1913/14 ar dori să fie primiți în internatul Zsigaiian cu taxă de întreținere. Se observă,

că taxa anuală de întreținere este de 500 coroane, cari se pot achita în 4 rate anticipative.

Oradea-mare, din ședința senatului fundațional, ținută la 17/30 iunie 1913.

Andrei Horvath
președinte, adm. protopop.

Gh. Tulbure
notar.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala confes. gr. or. rom. din **Ficătar**, protopresbiterul Belințului, să escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 605 cor.; 2. întregirea salariului fundamental, dela stat, 395 cor.; 3. eventualele cvinvenale dela stat; 4. pentru conferință 15 cor.; 5. pentru scripturistică 10 cor.; 6. locuință în natură cu a $\frac{1}{4}$ jugăr intravilan; 7. dela înmormântări, unde va fi poftit, 1 cor.

De curățirea și încălzirea salei de învățământ, să îngrijește comuna bisericească; iar de a locuinței învățătoresți, învățătorul.

Alesul, fără altă remunerăție, e îndatorat să pro vadă strana în biserică, să conducă regulat pe elevi la biserică și să învețe atât pe cei de toate zilele, cât și pe cei de repetiție, cântările și răspunsurile liturgice.

Reflectanții sunt poftiți a-și așterne petițiile, instruate conform legilor în vigoare, comitetului parohial, pe calea oficiului protopresbiteral din Belinț (Belencze, Temes-megye), și să se prezinte în termenul concursual, într'o duminică, sau într'o sârbătoare, în s. biserică din Ficătar (Feketeér, Temes-megye), spre a-și arăta desteritatea în tipic și în cântare.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sêrb* protopresbiter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresți din **Bocsig**, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: în bani 600 cor., 2. scripturistica 6 cor., 3. pentru conferință 20 cor., 4. pentru 3 st. □ de lemne a învățătorului suma de 48 cor., iar pentru adusul lemnului iarăși 48 cor., 5. pentru funcțiunile cantorale, stolele uzuale, 6. întregirea legală, a fost deja staverită dela stat și tot de acolo se vor cere și cvinvenalele legale, 7. cvartir cu 2 odăi și cuină, cu supraedificate și grădină de 800 st. □

Alegândul, fără altă remunerăție, va fi îndatorat a instrua și elevii școalei de repetiție, apoi a se îngriji de cantorat, precum și a conduce elevii la s. biserică în dumineci și sârbători.

Aceia, cari știu conduce cor vor fi preferiți.

Recurenții să-și ajusteze recursele lor după prescrișele regulamentare și anume cu: 1. Extras de botez; 2. diploma de învățător; 3. atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány) dela antistia comunei natale; 4. atestat despre serviciul prestat, toate în original și adresate comitetului parohial gr. or. rom. din Bocsig, să le subștearnă P. On. Oficiu ppresbiteral gr. or. rom. din Ienopolea (Borosjenő), având a se prezenta în s. biserică din Bocsig, în careva duminică ori sârbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

Alesandru Papp
preot, preș. com. par.

Ioan Popa
not. com. par.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia* ppbiter insp. școl. conf.

—□—

3—3

Penru îndeplinirea postului de învățător vacant la școala noastră confesională ort. rom. din **Lipova** se escrie de nou concurs cu termen de recurgere **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: 1. Salar fundamental în bani 1000 cor.; 2. locuință liberă în edificiul școalei; 3. $\frac{1}{4}$ jugher grădină spre folosință; 4. pentru scripturistică 20 cor.; 5. pentru conferință învățătorescă 20 cor.; 6. venite stolare.

Pentru curățirea și încălzirea salei de învățământ va îngriji comuna bisericască; curățirea locuințelor învățătoresci cade în sarcina învățătorului.

Alesul e îndatorat să presteze serviciile cantorale în și afară de biserică, având a conduce strana și a instrui elevii în cântările bisericesti și a-i conduce regulat la sf. biserică la slujba dumnezească.

Reflectanții cari dovedesc, că pe lângă calificarea învățătorescă au 4 clase medii (gimnaziale, reale ori civile) și posed desteritatea de a instrui și conduce cor vocal — pentru ce se asigură o remunerațiune anuală de 200 cor. — vor fi preferiți.

Recurenții au să-și aștearnă în termenul legal concursurile ajustate cu documentele originale recerute și anume: a) extras de botez din matricula bis. și extras de naștere din matricula civilă, b) diplomă de învățător, c) atestat de apartinență dela antistia comunei natale, d) atestat despre serviciul de până aci, și adresate comitetului parohial din Lipova la P. On. Oficiu protopresbiteral în Lipova (Lippa) și să se prezinte în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat în ședința comitetului parohial gr.-or. rom. din Lipova la 21 maiu (3 iunie) 1913.

Dr. Alexandru Marta
președ. com. par.

Iuliu Onu
not. com. par.

Cu consensul protopresbiterului *Fabrițiu Manuilă*
inspector de școale.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala confesională gr.-or. română în clasele III—VI. din **Alioș**, tractul Lipovei, în nex cu ordinul Ven. Consistor diecezan de sub Nr. 2750/913 se publică concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“. Emolumentele împreună cu acest post sunt: 1. În bani gata 1000 cor. una mie coroane. 2. Pentru conferință 15 coroane. 3. Pentru scripturistică 10 coroane. 4. Cvarțir în edificiul școalei, care constă din: 2 chilii, culină, cămară și supraedificatele din curtea școalei. Grădina și pivnița școalei le va folosi în părți egale cu celalalt coleg al său. 5. Cvinevenalele sau alt adaus de salar se vor cere dela stat. Relut de lemne nu dă pentru învățător, de văruirea și curățirea locuinței învățătorului va îngriji alesul. Pentru încălzitul și curățitul sălii de învățământ se va îngriji comuna bisericască. Învățătorul ales va fi îndatorat se conducă strana dreaptă, fără altă remunerațiune. Cei cari sunt în stare a înființa și conduce cor vor fi preferiți.

Reflectanții sunt poștiți, ca recursurile ajustate cu documente originale și anume: a) extras de botez din matricula bis și extras de naștere din matricula civilă, b) diplomă de învățător, c) atestat de apartinență dela antistia comunei natale, d) atestat despre serviciul de până aci, — și adresate comitetului parohial din Alioș să le înainteze în termenul fixat la oficiul protopopesc gr.-or. rom. din Lipova (Lippa) având a se prezenta

în careva duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Alioș spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Dat din ședința Comitetului parohial ținută în Alioș la 16/29 iunie 1913.

Avesalon Țucra
pres. com. par.

Niculae Savi
not. com. par.

În conțelegere cu *Fabrițiu Manuilă* inspector de școale.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant din **Văsoaia** (Vészalja, cott Arad) se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan.

Emolumnetele: a) 1000 cor. din cassada epitropiei culturale. b) 20 cor. pentru conferință. c) 8 cor. pentru scripturistică. d) Cvarțir și grădină de $\frac{1}{2}$ jugh. catastral.

Pentru curatorat și încălzitul salei de învățământ se va îngriji comuna bisericască.

Urcarea salarului fundamental și cvinevenalele nu le asigură com. bis. ci se vor cere dela stat.

La recourse sunt a-se alătură în original următoarele documente: 1. Estras de botez. 2. Diploma de învățător. 3. Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány) dela antistia comunală. 4. Atestat despre serviciul prestat.

Alesul va fi deobligat a provedea strana fără altă remunerație.

Recursurile adresate comitetului parohial din Văsoaia sunt a se înainta oficiului ppresbiteral din Buteni (Körösbökény) având reflectanții a-se prezenta în cutare duminică ori sârbătoare în sfta bis. din Văsoaia spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Florian Roșin*, ppresbiter inspector școlar.

—□—

3—3 gr.

Pe baza ord. cons. Nr. 3726/1913 prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“ pentru îndeplinirea parohiei de cl. I. din comuna **Măderat** devenită vacantă prin decedarea parohului Ioan Morariu, pe lângă următoarele emolumente:

1. Sesiunea parohială în estenziunea ei de astăzi din care 8 jughere a 1200 st. □ fiind plantate cu vie și esarendate prin contract aprobat de superioritatea diecezană, până la espirarea contractului va beneficia alegândul de arinda anuală. 2. Birul legal 3. Un intravilan parohial. 4. Stolele legale. 5. Intregirea din vistieria statului, care nu o asigură nici comuna bisericască nici superioritatea diecezană.

Din toate venitele până la 21 maiu (3 iunie) 1914 jumătate compete văduvei.

Alegându-l preot are să supoarte toate dările publice după întreg venitul benefic și să se îngrijească de locuință din al său. Este îndatorat a catehiza la toate școalele din comună, fără altă remunerațiune precum și a predică în sfta biserică când servește.

Fiind parohia de cl. I. dela recurenți se pretinde calificatiune prescrisă prin concl. Ven. Sinod eparhial adus sub Nr. 84/II din 1910.

Recursurile ajustate cu documentele prescrise adresate comitetului parohial rom. ort. din Măderat sunt a se trimite P. O. oficiu protopopesc din Șiria (Világos) com. Arad.

Recurenții sunt datori a se prezenta pe lângă stricta observare a §-lui 33 din Reg. pentru parohii

În sfta biserică din Măderat spre a-și arăta desteritatea omiletică și rituală.

Dat din ședința extraordinară a comitetului parohial rom. ort. din Măderat ținută la 16/29 iunie 1913.

Petru Bodea,
par. preș. com. par.

Pavel Siiartău,
inv. not. com. par.

În conțelegere cu: *Mihail Lucuța* ppresbiter.

—□—

3 — 3

Licitațiune minuendă.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Venerabilul Consistor sub Nr. 1457/1913 se prin aceasta se escrie concurs de licitațiune minuendă pentru darea în întreprindere a unei sale de învățământ, în comuna **Husasău** (Biharhoszuaszó) protopresbiteratul Tinca (Tenke), cu termin pe ziua de **20 iulie** (2 august) a. c. la 2 ore d. a. în școala confesională din loc.

1. Prețul de esclamară 6750 cor. 8 fil. adică șase mii șapte sute cincizeci cor. 8 fil.

2. Planul și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul parohial local. Condițiunile se vor publica înainte de începerea licitațiunii.

3. Reflectanții vor avea să depună înainte de începerea licitațiunii vadiu de 10%, în bani sau hârtie de valoare, din prețul de esclamară.

4. Pentru participare nu poate nici un reflectant să și formuleze nici un fel de pretenziune față de comuna bisericească.

5. Comitetal parohial își rezervă dreptul de a da lucrarea în întreprindere fără privire la rezultatul licitațiunii aceluși reflectant, în care are mai multă garanță materială și morală.

Dat în ședința comitetului parohial gr.-or. rom din Husasău, ținută la 23 iunie (6 iulie) 1913.

Comitetul parohial.

În conțelegere au mine *Nicolae Rocsin* protopop.

—□—

1 — 3

Pe baza ordinului Ven. Cons. diecezan ort. rom. din Arad Nr. 1878/912, se publică licitațiune minuendă pentru darea în întreprindere a lucrărilor relativ la renovarea radicală a lor 3 sale de învățământ și a unei locuințe învățătoarești constătătoare din 2 chilii, cuină și cămară din **Körösbökény** (Buteni), care se va ține în **14/27 iulie** 1913 la 11 ore a. m. în localitatea școalei gr. or. rom. din Buteni. Se observă, că materialul îl dă comuna bis. dus la locul unde se efteuște zidirea. Prețul de esclamară pentru zidar 6140 cor. 92 fil., fără material, pentru lemнар (fără material) 1190 cor. 37 fil., pentru măsur care dă din al seu și materialul 3240 cor. 40 fil.

Reflectanții au se depună înainte de începerea licitațiunii în bani gata ori în hârtii de valoare acceptabile 5% din prețul de esclamară.

Planul și preliminarul, precum și condițiunile de licitare se pot vedea la of. protopopesec din loc.

Pentru participare la licitațiune, sau pentru vederea planului și preliminarului de spese, reflectanții nu pot să-și formeze nici un drept de diurnă și spese de călătorie.

Ofertele să se facă în plicuri închise cari nu se vor deschide până în momentul licitațiunii, cari oferte vor servi apoi de bază la efteuirea licitațiunii verbale.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da în întreprindere lucrările, aceluși reflectant, în care va

avea mai multă încredere, fără privire la rezultatul licitațiunii.

Körösbökény (Buteni) la 29 iunie (12 iulie) 1913.

Comitetul parohial.

—□—

1—3

A apărut

◆ CAZANIA ◆

cu litere latine în ediția nouă și costă exemplarul legat în pele roșie **Cor. 14.**

De vânzare la :

◆ LIBRĂRIA DIECEZANĂ, ARAD. ◆

TELEFON Nr. 188.

TELEFON Nr. 188.

RUBINSTEIN MÓR

SPEDITOR

TRANSPORTAJ CU AUTOMOBILE

Întreprinde tot felul de transportări, împachetări și vămuri. **Strămută** pe lângă răspundabilitate, cu căruțele pt. transportul mobilelor de 6, 7, 8 și 9 metri, cari sunt scutite de viermi (stelnițe), și tapetate după sistemul francez, — în ori care parte a țării. Depozitul de ape minerale al domeniului conțelului Schönborn Bucheim Frigyes. Magazin stabil și umplere proaspătă a apelor minerale Szolyvai, Pannonia, Polenai și Luhi Erzsébet. Tot aici se capătă renumita apă „Málnási Borviz“ în sticle de 1 litru, care o transpoartă și la locuință, prin schimbul sticlei, sticla a 20 fil. Revânzătorii capătă rabat. Diferite mobile folosite, dar în stare bună, rămase îndărăt dela transportări și strămutări, se vând pe lângă prețuri excepționale ieftine. Casse de fier nouă sau folosite se află de vânzare pe lângă prețuri moderate. 13

ARAD, STRADA WEITZER JÁNOS. ◆ PALATUL MINORIȚILOR.

BALLA FRIGYES és T-SA

PICTOR ACADEMIC. ◆

INTREPRINDERE PENTRU PICTAREA ȘI ARANJAREA BISERICILOR

Întreprinde pentru pictarea de icoane sfinte, biserici; pregătește iconostasuri, iar cele vechi le reparaază, și primește totfelul de lucrări aparținătoare branșei acesteia, cu prețuri ieftine, în execuția cea mai frumoasă și artistică. 3

ARAD, STR. DEÁK-FERENC Nr. 40 a. ◆ PALATUL BIS. GR.-CAT. ROM.